

ప్రచురణకు స్వీకరించిన పోటీ కథ :

అ గ మ్యం

డివిశంలో మరువలేని స్మృతి కాగితం మీదల లేవడం చాలా కష్టం. ఆయన మనవెట్టిగాని వదాల అర్థాలు మనస్తత్వాన్ని పరిశీలించడం చేస్తాయా? అని రాసుకుంటున్న నాకు "ఏమండీ... మిమ్మల్నే.... ఏమిటా పరధ్యానం? రాధ పోయిందట" అన్న మా ఆవిడ మాటలు వివదాయి. నేను ఆశ్చర్యపడలేదు. అధమం ఒక మనిషి చచ్చిపోయిందన్న విచారమే నాకనవరచ లేదు. ఆశ్చర్యపడుతున్నారా? అవును మరి ఒక మనిషి పోయిందనిచేస్తే విచారించ కుండా ఉండేవాడిని మీరేకాదు నా భార్య కూడా ఆశ్చర్యపడ్డది.

"అదేమిటండీ అలా ఉండిపోయారు? పాపం రాధ పోయిందట వెళ్ళి చూసి రాలా" అంది.

"ఏం చూడమన్నావు సుభద్రా? ఏమిందని అక్కడ చూసేందుకు? రాధ పాత్ర ఈ ప్రపంచ రంగంమీద ఆయి పోయింది. ఆమె వెళ్ళిపోయింది అంతే" అన్నాను సిగరెట్టు వెలిగిస్తూ.

"ఏం మనిషిమూ ఈయన? ఈ మెట్ట వేదాంత మొందుకండీ యిప్పుడూ? పెంద రాళే వెళ్ళొస్తే స్నానం చేసి బోజనం చేద్దురుగాని ఆహ్మాయి, బాబూ, కాలేజి నుంచొచ్చాక అన్నాలు పెట్టి నేనొస్తాను" అంది.

మా ఆవిడ కెప్పుడూ సంసార తాపత్ర యనే తప్ప మరేం అక్కరలేదు. నేనేనున్నా అంటే వెళ్ళిపోతున్న పిల్లలు వున్న మనకింకేంకావాలి అని దీరం తీస్తుంది. తప్పదురా బాబూ అనిలేచి తువ్వాలి పైమీద వేసుకొని బయల్దేరాను రాధయింటికి. రాధ యిల్లు అన్నమాట తచ్చుకొనేసరికి నాకదోలా అనిపించింది.

ఆమెకసలు యిల్లంటూ ఈ ప్రపంచంలో ఉందాని? ఇంతకీ రాధకూ నాకూ ఏం సంబంధం అని అడిగితే ఏం చెప్పాలో తెలియటంలేదు రాధ తల్లి నేనూ పితల్లి పెత్తందీర్చి పిల్లలం. అంటే రాధ నాకు వేలు విడిచిన మేనగోడలన్నమాట. బంధుత్వం చెప్పాలంటే అంతే. అయితే రాధతో బాంధవ్యం అది పుట్టక పూర్వం నుంచి ఉంది. నేను యింటర్మీడియట్ చదువుతుండగా రాధ తల్లికి అంటే మా అక్కయ్యకి పెళ్లయింది. ఎముసూర్తంలో

ర చ న :

ర త్నా మ హీ ధ ర్

వెళ్ళయిందో కానీ మాభావగారు ఒక్క నాడు కూడా ఆమెని సరిగ్గా చూడలేదు. అత్తమామలకు ఆడవడుమలకూ ఇంచెడి చాకిరికి అంకితమయేది అక్క. సరియైన తిండిలేక మాబావ తన్నే తన్నులు తినలేక చిక్కి శిశువు యిం దా మె. అలాటి టయిములో పుట్టింది రాధ. ఆమె పుట్ట కకు సంతోషించినవాళ్ళు ఆ యింట్లో ఎవ్వరూలేరు. అప్పుడు నేను ఆషాశ్శోనే ఎమ్. ఏ చదువుతూ ఉండేవాణ్ణి. అంచేత అప్పుడప్పుడు అక్కను చూడడానికి వెళ్ళే వాడిని. ఒకరోజు వాళ్ళింటికి వెళ్ళేసరికి రాధ ఏడుస్తూ కూర్చుంది. అప్పటికి అది మూడేళ్ళది.

"ఏమ్మో రాధా ఏడుస్తున్నావ్" అన్నాను ఎత్తుకుంటూ వయస్సుకు మించిన మాటలు తెలివితేటలూ దానివి. 'నన్నాలు కొల్తేలు'

'ఎందుకు కొట్టేయా' అన్నాను.
'నురే - సీసా పగిలింది. అందుకూ' అంది.

ఇంతలో లోపల్పించి అక్కయ్యొచ్చి 'యిదొక్కరి నా పాగిణాయి తినేస్తూందిరా మధూ ప్రగిడి తీసి చూస్తుంది. ఒద్దే అంటే వినదు. ఇవాళ వాళ్ళ నాన్నగారి సెంటుబాటిల్ తీసింది చెయిజారి కింద వడి పగిలింది. దీని వీపుకూడా పగిలింది' అంది.

నాకు జాబేసింది. తండ్రి కొట్టినందుకు జాలిపడక విసుక్కుంటున్న ఆమె మీద కోపమొచ్చింది. అలా తిప్పి తీసేకెళ్ళి చాక్లెట్లు యిచ్చాను. ఆయిదోవదొచ్చిన్నా దాన్ని స్కూల్లో వేద్దామన్న ధ్యానేలేదు మా బావకు. ఆయన నాతో బాగానే మాట్లాడేవాడు.

ఒకరోజు ఉండవట్టక 'ఏం బావగారూ' మా రాధను స్కూల్లో వెయ్యారా? అన్నాను. 'ఆ - మొద్దు కి చదువెక్కడొస్తుంది. ఆయనా ఆడదానికి చదువెందుకోయ్. వాళ్ళమ్మలాగే అదీనూ' అన్నాడు.

నా మనస్సు చివుక్కుమని 'అదేమిటి బావా అలా అంటావు. ఎవరి ఆదృష్ట మెలా ఉండో. పోనీ నీకు ఓపిక లేకపోతే నేను చేరుస్తానుండు" అని ఆ మరోజు చొచ్చింది.

* * *

ఆ సంవత్సరం పి. హెచ్. డి. పూర్తి చేసి లెక్చరర్ గా చేరాను నేను. రాధకి చదువు పూర్తిగా నేనే చెప్పిస్తున్నాననే చెప్పాలి. ప్రతి క్లాసులోని పట్టు వచ్చే ఆమె అంటే మాస్టర్లందరికి అభిమాన ముండేది.

ఒకరోజు నా గదిలో కూర్చుని మర్నాడు చెప్పాల్సిన పాఠం చూసుకొంటున్నాను. ఎక్కిళ్ళు వివదాయి. తల్లి చూద్దామ కదా రాధ ఏడుస్తూ నిలవడింది. ఎంతో నేపు ఓదార్చగా ఊరుకొని యిలా అంది. "బళ్ళో అందరమ్మాయిలూ నన్ను ఏడిపి స్తున్నారు "మామయ్యా" అంది ధారా పాతంగా కన్నీళ్ళు కారుస్తూ "ఎందుకమ్మా" అన్నాను కారణం తెలియక.

'నన్నగారూ. మా నైస్సు టీచరమ్మ కలిపి తిరుగుతున్నారట. అందరూ ఆవిడ నీకేమవుతుంది? మీ నాన్న ఆవిడను

పెళ్ళిచేసుకొంటాడటగా? అని నన్ను వదే వదే అడుగుతున్నారు. నిన్ను నే నొస్తుంటే మా కుటుంబీకలను ఎవరితోనో ఆడుకోవడం ఆ సైన్సు అమ్మగారి ప్రియియిడూ లేదూ వాడి కూతురది" అంది. అందరూ నన్ను వింతగా చూస్తున్నారు. ఏమిటి మామయ్యాయిది" బావుచుంది తొమ్మిదేళ్ళ సుకుమారి రాధ.

ఏం జవాబు చెప్పారు. తండ్రి వ్యభిచారి అవి తెలిసిన కూతురు ఆ తండ్రిని గౌరవించగలదా? అవును ఈ మధ్య మా బావ కొత్తగా వచ్చిన ఆ సైన్సు టీచరింటికి వెళ్తున్నాడని తెలిసింది. ఆవిడికి చిన్నప్పటి భర్త పోయాడట. పరువు కోసం వెళ్ళిచేసుకోలేదట. మరి ఈవని ఆవిడకి పరువుగలదిగా కనపడింది కాబోలు. అప్పటి తెలాగో సర్ది వంపించాను. కాలాని కెవ్వరూ కళ్ళెం వెయ్యలేదు. మనిషి జీవితంలో మార్పులు అతి త్వరగా జరిగిపోతాయి. సరే నాకు వెళ్ళవడం అదీ జరగడంతోపాటు మా బావ తల్లిదండ్రులు పోవటం ఎప్పుడూ కాగుడూ జూదంతో గడవటం నుంచి ఆస్తి తరగడం జరిగాయి బావకి వయస్సు పెరిగింది కానీ మనసు మాత్రం పెరగలేదు. అసలు మనసు కోతి లాంటిది కాబోలు. ఏది తోస్తే అది చేస్తుంది. బావ ఆ వితంతువుని ఉద్దరించాలని పూనుకున్నాడట. తిండానికే తిండిలేని తను భార్య కూతురినే గాక మరొక మనిషి నెలా పోషించడానికి పూనుకున్నాడో ఆశ్చర్యమేసింది నేనూ నా భార్య ఆ రోజు వాళ్ళింటికెళ్ళాము. అక్కయ్య చెరగు పడ్చుకొని వంటింట్లో పడుకొంది. మమ్మల్నిచూసి లేచింది. 'రాధ మీ యింటికిచ్చిందా మదూ' అంది. ఆశ్చర్యపడ్డాను. 'ప్రొద్దున్న వెళ్ళింది. ఇప్పటికీ రాలేదు' అంది. "ఏం ఏమైనా జరిగిందేమిటి" అన్నాను. 'అవును, రాత్రి ఆయన ఆ సైన్సు మాస్టరమ్మని వెళ్ళిచేసుకొని తీసుకొస్తానన్నాయి. మన పరువు పర్తిపల్లకి చెయ్యతగ్గ పనికాదని నేను ట్రితిమాలేను. కోవమొచ్చి మామూలేగా కొట్టెడు. రాధవచ్చి అడ్డుకొంది.

చీ పాడు ముండా నువ్వుండబట్టే నాకెంతో వయస్సుండనుకొంటున్నారు అంతా. నీశని విరగడై వా బాగుండును.' అన్నారు. ఆయన మాటలు సీవెరగవా మదూ 'కోవ మొస్తే నోటకెంతవస్తే అంత' అని అతి మామూలుగా చెప్పింది. తినగ తినగ పేము తియ్యనుండు అన్నట్లు పడగా పడగా కష్టాలు అలవాటయిపోతాయేమో, వెంటనే నేను రాధకోసం బయల్దేరాను. అంతలా తిరిగాను. ఆమె స్నేహితులందరి ఇళ్ళకి వెళ్ళి అడిగాను. ఎవ్వరూ తెలియదన్నారు. కాని ఒక్కమ్మాయి మాత్రం 'బహుశా పార్కులో ప్రసాద్ తో మాట్లాడుతోందేమోనండీ' అంది. ప్రసాదా? ఎవరతను' అన్నాను దాని స్నేహితుడు

వెంటనే పార్కు కు వెళ్ళాను. చెట్లు క్రింద గడ్డంమీద చెయ్యిపెట్టుకుని కూర్చుని ఉంది.

"ఏమిటది రాధా అన్నాను." బావురు మంది. సముదాయించి తీసుకొచ్చాను. ప్రసాద్ ఎవరో అడుగుదామనుకున్నాను. కాని అది సమయంకాదని ఊరుకొన్నాను. ఆ రాత్రి వన్నెండు గంటలప్పుడు అక్కయ్యకి జ్వరం వచ్చిందనీ, ఒంటి మీద తెలివిలేదని డాక్టరుని తీసుకువచ్చాం పదమని బావ వచ్చాడు. వెళ్ళాను. కాని అప్పటికే ఆమె నల్లమందు పల్ల ఈ ప్రావంపం పదిలేసింది.

* * *

రాధ యిప్పుడెలాఉందో చెప్పటం కష్టం. ఏమన్నా అంటే 'నేను పుట్టినందు వల్ల అందరికీ బాచే మామయ్యా' అంటుంది. అంతే, ఇరవైనాలుగుగంటలూ తపగదిలో కూర్చుని కిటికిలోంచి చూడం తప్ప మరో పనిలేదు. బలవంతంచేసి నేను వెళ్ళి తినమంటే తినేది. లేకపోతే అదీ లేదు. బావ ఆ వితంతువునితెచ్చి ఇంట్లోనే ఉంచాడు. అవిడ రాధచేతే చాకిరి చేయించుకొనేది.

రాధ వెళ్ళి మాట మా బావ కల్లోకూడా తలచలేదని మంటావధంగా చెప్పగలను.

పోనీ ఆ ప్రసాద్ నే కనుక్కుందామని ఒకరోజు వెళ్ళి కలుసుకున్నాను.

అతను యిలా అన్నాడు "రాధని నాకు చాలా రోజుల నుంచీ తెలుసండీ ఆమె పడుతున్న కష్టాలూ తెలుసు. కానీ ఏం చెయ్యనున్నారు. ఆమె తండ్రి పేరు చెబితే మా వాళ్ళెవరూ నా వెండ్రికి ఒప్పురు. ఆయన నేనామె కోసం ఏమైనా చేశాను. ఆయితే రాధ ఎప్పుడూ ప్రేమాభావంతోనే నాతో మాట్లాడేది కానీ ఈ భావం వ్యక్తం చెయ్యలేదు. సరే మీరు కనుక్కోండి" అన్నాడు తను. వెంటనే బయల్దేరి రాధ దగ్గరికి వెళ్ళాను. రాధకి అప్పుడే నాలుగు రోజులై జ్వరమొస్తున్నదట. బావ యింట్లోనే ఉన్నాడు.

"ఏం జ్వరం బావా" అన్నాను. "ఏం రోగమో ఏమో, మధ్య మేం చస్తున్నాం. మా దరిదానికీతోడు దీని రోగమోటి" అన్నాడు. కన్ను తండ్రి ఒక్కగానొక్క కూతురుకి, అదేనా తల్లిలేని పిల్ల గురించి అన్న మాటలవి. ఏం మాట్లాడక వచ్చే శాను. నిన్నటికి నెలయింది రాధ జ్వరం స్ఫారంభమయి ఆమెకి తెలివి మాత్రం తప్పలేదు. లాభం లేదని డాక్టరు చెప్పేడట. నే నెప్పుడో ఆశ వదిలేశాను. అది ఆమె మంచికే కూడా. కొందరు వ్యక్తులకు బతికుంటే సుఖముండదు. ఒక వేళ వాళ్ళున్న కొన్ని అనుభవాల వల్ల ఎదుటి వారిని సుఖపెట్టలేదు వాళ్ళు. అంచేత రాధ ప్రోతేనే మంచిదనిపించింది.

* * *

సందు మణువు తిరినాను. రాధ స్నేహితురాలు కమల వస్తున్నది. "ఏం కమలా? ఏం చేస్తున్నాడు మా బావ పంతోషిస్తున్నాడా?" అన్నాను కోవం పట్టలేక "ఏం చేస్తున్నారో తెలియకాని డబ్బులే దని మాత్రం గోపెడుతున్నాడు" అంది. నేనామె యిల్లు చేరే సరికి రాధ యింకా మంచం మీదే ఉంది. అంత చిక్కి శల్యమైనా ఆమె చిరు నవ్వు మాత్రం అలాగే ఉంది. అప్పుడే ఆమెని కిందకు దించుతున్నారు. తలగడ క్రింద ఏదో (కరువాయి 28 వ పేజీలో)

అడగ్లల వివాహ నా కళ్ళపట్ల ప్రభుత్వం శ్రద్ధ చూపిస్తోంది. వాళ్లకే విద్యా ఉద్యోగావకాశాలు పెంచడం ద్వారానూ, మాలాటి త్వరగా పెళ్ళిచేసుకోం అనే - కుర్రాళ్ళని హోటలయినా లేని ఊళ్ళలో పడెయ్యడం ద్వారానూ - వంట దగ్గర్నుంచి జీవితంలో అన్నిటా మీ తోడ్పాటు కావాలి నాకు.

అనంతలక్ష్మి మానంగా టీ కలిపి అతనికి గ్లాసు అందించింది.

“అడది కావలసినప్పుడల్లా ఆ మెముందు నిస్సహాయుడిలా నటించడం ప్రతి మొగాడికీ అలవాటు. మీ కెవ్వరి సాయం అక్కర్లేదు. నా సాయం అసలే అక్కర్లేమ అంది అనంతలక్ష్మి.

టీ కొద్ది కొద్దిగా తాగుతూ “అది సరి కాదు అనంతలక్ష్మి; మీరు తోడుంటే నేను ఎంత దాగువడతానో మీకు మాత్రం తెలీదా? ఊరికే నన్ను పరీక్షిస్తున్నారాగాని” అన్నాడు స్వరూప్.

“చాలైంది ఎక్కువ తాగితే వేడిచేసి నిద్ర పట్టదు? అంటూ అతని చేతిలోని గ్లాసు లాక్కుంది అనంతలక్ష్మి. తను కాళీ చేసింది.

లలితానంద స్వరూప్ మారు మాటాడకుండా మంచం ఎక్కి కాలువా లాక్కుని పడుకున్నాడు.

అనంతలక్ష్మి కుంపటి గిన్నెలూ వాంటింట్లో పడేసి వచ్చింది.

వెన్నెట్లో హాయిగా నిద్రపోతున్న స్వరూప్ మొహం ఎంత అందంగా ప్రకాశితంగా ఉంది:

“అప్పుడే ఇంత గాఢ నిద్ర:

జాలిగా అతని పక్కన కూర్చుని గుండెల నెమ్మదిగా రాయసాగింది అనంతలక్ష్మి.

ఇంత స్వరూప్ దగ్గడు, దగ్గకూడదు. ఆ మాట కొత్తే గట్టిగా తుమ్మకూడదు:

“దీనమ్మ కడుపుమాడ: దారిలో ఈ నైకిలేదేదీ అడ్డుగా? సావిట్లో పెద్దగా అమ్మమ్మ గొంతు.

అనంతలక్ష్మి పరిగెట్టింది.

“దీంతగవెయ్యా: గుండెల మీదే పడింది తియ్యవే తల్లీ.”

అనంతలక్ష్మి నవ్వుతూ హాంబిలూ సీటూ పట్టుకుని నైకిని ఎత్తుతూ “నైకిలా నల్లపూసా? కాస్త చూసుకు రారూ అమ్మమ్మా? పోస్తే ఇవాళ నుంచీ నీ గుండెలమీద పెద్ద బరువొహటి దిగి పోయింది....” అంది.

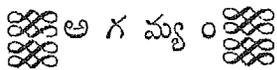
గాంధీజీ పొదుపు విధానాలు

(15 వ పేజీ తరవాలు)

పెద్దమనిషి గ్లాసులో నీరు క్రింద పారబోతాడు. అది చూచి గాంధీజీ మిగుల చింతించారు. గ్లాసెడు నీళ్ళ క్రింద ఒక తోసి వృధా కావించారు. ఆ నీరు త్రాగుటకు పనికిరాని మాట వాస్తవమే అయినా, ఆ నీటితో తన తలమీది తువ్వలు తడుపుకొనుటకు వీలయ్యేది.

భారతదేశం మిక్కిలి పెద్దదేశమని గాంధీజీకి బాగా తెలుసు. అందుచే త ఆయన తన దేశస్థులంతా ఒక పాఠం నేర్చుకోవాలని అభిప్రాయపడ్డారు. అది యేమనగా “ఒక ముద్ద అన్నముగాని, ఒక చుక్క నీరు గాని వృధాచేయకూడదు.

(అంగ్లను వాదం)

(20 వ పేజీ తరవాలు)

కాగితం ఉంది. తీసి చూసేను. “మామయ్యా, కొందరి జీవితాలు వడ్డించిన విస్తరిలా ఉంటే, మరి కొందరివి గాలికి కొట్టుకుపోయే ఎంగిలాకులా ఉంటాయి నా జీవితం ఈ కోవకు చెందినది. తల్లి లేదు. తండ్రి ఉన్నా లేనికొందే లెక్క

జీవితంలో గమ్యం అంతకన్నా మే. నా జీవితంలో ఆదరించింది నువ్వే. నీ కెప్పుడూ ఋణపడే ఉంటాను. ఈ ఉత్తరం ఇప్పుడు రాసినా తలకింద పెట్టుకుంటున్నా నా అంతం దగ్గరే ఉందని నాకు తెలుసు. ఇది నీకు చేరుతే అంతే చాలు. రాధ” నా కన్నీటిబొట్టు రాధ అగమ్య జీవితానికి తార్కాణంగా నిల్చేయి.

అసలు ఏం జరిగింది

(14 వ పేజీ తరవాలు)

పాపం రావు ఎంత బాధపడిపోతున్నాడో చూడవే రంగమ్మ అక్కయ్యా. ఉదయం సాయంత్రం ఒంట చేసుకొని ఆఫీసుకు వెళ్ళడం పాపం.” అంటూ మొదలు పెట్టింది రామమ్మగారు నీలాటి రేపు వద్ద.

ఎంత గడ్డుకాలం కాకపోతే అప్పుడే 4 నెలలు అయింది. దాని అకరు పికరూ లేదు. ఇంతవరకు అంటూ చెప్పకుపోతోంది రామమ్మగారు.

ఇంతలోకి వారిదృష్టి అటువస్తున్న బండిమీద పడింది. వెంటనే అందులో ఉన్న ప్రీ లీలే అని ఇట్టే పోల్చేశారు. ఆరే లీల మరల తిరిగి వచ్చేసింది అంటే

యోగాశ్రమము
వాల్తేరు

డాక్టర్లకు సాధ్యముగాక వదలి వేయబడిన అన్ని వ్యాధులకు, చికిత్స చేయబడును. కుష్టు బొల్లి, క్షయ పిచ్చి వ్యాధి గ్రస్తులు, సంతానము లేనివారు నపుంస కులు జీవితానందము కొరకు శ్రీ యోగిగారితో సంప్రదించుడు

వివరములు కోరువారు 12 అణాలు పంపిన ఆశ్రమ నివేదిక పంపబడును.